

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2022

Marking Scheme

Slovakian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

SLOVENSKÝ JAZYK

Hodnotiaca schéma

ČASŤ I

30 bodov

Text – Porozumenie a interpretácia

1. Vysvetlite vlastnými slovami výrazy: (5 × 1 bod)

- a) má to však háčik – *v riešení bude nejaký problém, nejaká komplikácia*
- b) zapadnúť prachom – *zabudlo sa na to, stratilo to na význame*
- c) patologické správanie – *nezdravé, chorobné správanie*
- d) impulzívny nákup – *náhodné, neplánovaný nákup pod vplyvom nejakej emócie*
- e) haraburdy – *bezcné, nepotrebné veci*

2. (5 bodov)

Jej klienti sú rozmanití. Ale predovšetkým sú to ľudia, ktorí sa rozhodli radikálne urobiť poriadok vo svojich veciach. Nedokážu sami udržiavať permanentný poriadok vo svojej domácnosti, sú to tzv. bordelári, a sú to aj podnikatelia zavalení kopami papierov z účtovníctva. Títo ľudia sú aj kvôli neustálemu neporiadku vyčerpaní. Andrea ich učí triediť a vyhadzovať nepotrebné veci.

3. (5 bodov)

Mladý režisér Erik Baláž sa rozhodol pre radikálnu zmenu vo svojom živote. Aby sa zbavil zbytočností, všetky svoje veci dal do skladu a začal žiť bez jediného predmetu v nezariadenom byte. Každý deň si mohol vziať len jednu vec. O tomto jednoročnom experimente natočil dokumentárny film. Pozitívna stránka experimentu: Zbavenie sa nepotrebných vecí, zistenie pravej hodnoty vecí, zmena životného štýlu – vyčistenie priestoru okolo seba a tým aj v svojej hlave, oslobodenie sa od závislosti na nakupovaní. Negatívna stránka: Takýto experiment si vyžaduje veľmi silnú vôľu. Nie každý zvládne žiť také dlhé obdobie takto prísne asketicky. Pre podobný výsledok stačí možno napísať si zoznam potrebných vecí, napísať si pravidlá pre nakupovanie, zavolať si experta na upratovanie.

4. (5 bodov)

Cieľom každého obchodníka je dosiahnuť čo najvyšší zisk. Veta „Našou prácou je urobiť ženy nešťastné s tým, čo majú...“ znie cynicky, ale je jasné, že ju vyslovil znalec ženskej duše, a dobrý obchodník, ktorý ráta s tým, že dobrý biznis so ženským oblečením sa dá dosiahnuť len tak, že sa móda bude pravidelne meniť, oblečenie bude cenovo dostupné a reklama na novú módnú kolekciu bude pôsobivá. Ženy podľahnú túžbe byť stále moderne oblečené, a šaty vo

svojom šatníku budú považovať za nemoderné, aj keď nebudú vynosené. Sledovanie najnovšej módy a chodenie po obchodoch sa stane ich pravidelnou činnosťou, zvykom..

5.

(5 bodov)

V súčasnej konzumnej spoločnosti zameranej na hromadenie vecí sa vyprofilovala profesia na pomoc ľuďom, ktorí si nevedia poradiť s hromadením vecí. Andrea Pokorná je poradkyňa na poriadok, triedenie, upratovanie, vyhadzovanie nepotrebných vecí. Jej práca má dve stránky – materiálnu aj psychologickú. Mnohí ľudia popri práci nedokážu všetko zvládnuť, upratovanie a udržiavanie poriadku a hromadenie vecí je pre nich nezvládnuteľný problém. Sú z toho frustrovaní. Ich dom, životný priestor je preplnený vecami, je to zaťažujúce aj pre ich psychiku. Andrea poskytuje službu týmto ľuďom, pomáha im, je to odborník, ktorý tento problém za nich vyrieši, naučí ľudí techniky, ako nehromadiť veci okolo seba. Vedie ich k tomu, aby dokázali zmeniť svoj životný štýl. Učí ich menej nakupovať a tým aj chrániť životné prostredie a nevyhadzovať peniaze na zbytočnosti.

6.

(5 bodov)

„Nakupujem, teda som“ je parafrázou výroku „Myslím, teda som“. Oproti myšlienkovému a duchovnému obsahu pôvodného výroku tu ide o materiálnu podstatu. Ľudia nakupujú aj preto, že ich to teší a že si to môžu dovoliť, Uspokojí ich to. Potvrdia si tým svoj spoločenský status sami pred sebou aj pred ostatnými – pred verejnosťou. Zvýši to ich sebavedomie. Utvrdí sa v nich pocit nezávislosti, samostatnosti a vedomie, že patria k lepšie situovanej sociálnej vrstve.

Z nakupovania sa stala spoločenská udalosť, nakupovať chodia celé rodiny, pretože obchodné centrá už nie sú len miestom, kde dostať všetko, ale aj miestom na posedenie, rozptýlenie, zábavu, stretnutie s priateľmi, sú tam reštaurácie, kiná, detské kútiky. Keď si človek niečo kúpil, hovorí sa aj, že si tým urobil radosť. Nakupovanie je zároveň obdarovaním seba samého. A vedomie, že človek si môže dovoliť kúpiť nejakú drahú vec alebo nejaké drahé značkové oblečenie, v človeku vzbudzuje pocit, že patrí medzi elitu.

Poznámka: V 1. a 2. časti budú pri hodnotení brané do úvahy nasledovné kritériá:

1. **Zrozumiteľnosť odpovedí** – kandidát porozumel otázkam a dokáže na ne odpovedať
2. **Ucelenosť odpovede** – kandidát zvolil vhodné výrazy a tvorí svoju odpoveď požadovaným spôsobom
3. **Ovládanie jazyka** – kandidát preukázal dostatočné znalosti z jazyka, v ktorom je schopný sformulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a ucelene
4. **Zručnosti** – gramatika, pravopis

Napište **esej** (asi 300 slov) na jednu z dvoch nasledovných tém:

1. téma:

**V dobe dostupných a lacných vecí
sa stávajú drahé a ťažko dostupné priateľské vzťahy**

alebo

2. téma:

„Ako vzniká pravé priateľstvo“

